

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

In Caput II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

DE DUABUS
SYNODIS ROMANIS,
IN QUIBUS DAMNATUS EST
ACACIUS.

Caput I.

Historiam damnationis Acacii rectè quidem ac diligentissimè, ut solet, exposuit Baronius in Annalibus Ecclesiasticis. Unum tamen est quod ejus diligentiam fugit. Neque enim animadvertit Acacium à Felice Papa bis damnatum fuisse. Sed neque Blondellus, qui Acacii Historiam post Baronium retractavit, in libro de primatu Ecclesie id observasse deprehenditur. Et Baronio quidem danda est venia, quippe qui nullum habebat veterem Scriptorem, ex quo iteratam hanc Acacii damnationem haurire posset. Blondellus verò excusari nullo modo potest, qui gesta de nomine Acacii à Jacobo Sirmundo edita studiosè legerat, in quibus disertè scriptum habetur id quod dixi. Sic enim loquitur Felix Papa in epistola ad Veronianem Episcopum. "Unde meritò prædictus Acacius, Apostolicæ Sedis, quæ nunc "executrix utique sæpe dicti Chalcedonensis Concilii pro fide Catholica tunc probati non defuit, "iterata excommunicatione depulsus est, ne per "eum, quod absit, nos quoque reddamur commplices perditorum." Nos trum igitur est sedulo inquirere, quando primum, & quando iterum ab Apostolica sede excommunicatus fuerit Acacius.

In Caput II.

Primum quidem damnatus est Acacius in Synodo Romana quæ collecta est anno Christi 484. Venantio & Theodorico Coss. ad audiendam rationem legationis Vitalis atque Miseni. Huic autem legationi causam dederat Joannes Alexandrinus Episcopus, quem Græci quidem Tabenniosam cognominant, eò quod esset ex numero Tabennensium Monachorum, qui apud Cynopum Monasterium habebant jam inde à Cy-

Arilli Episcopi temporibus: Liberatus verò Talaiam perpetuò cognominat, vel Talaidam. Sic enim scribit Baronius: Ego verò Thladiam mallem referere, id est Eunuchum. Ita enim Græci appellare solent Spadones. Hic Joannes post mortem Timothei Salofacioli, à Catholicis ordinatus est Episcopus Alexandriæ anno natalis Dominici 481. Statimque post ordinationem suam Synodicas litteras ex more misit ad Simplicium Papam, & ad Calendionem Episcopum Antiochiæ, ut ex Gelasio in gestis de nomine Acacii, & ex Liberati Breviario didicimus. Ad Acacium verò Constantinopolitanum Episcopum Synodicas mittere neglexit, seu quod amicitia Hilli magistri officiorum nimis confideret, seu quod jam diu antea infensus erat Acacio, ut inquit Liberatus. Ea res Acacii animum graviter commovit. Qui se à Joanne despectum videns,

BImperatoris animum adversus eum exasperavit, minus idoneum Episcopatum Alexandrinum cum esse dicens, qui olim de Ecclesia exire voluisset, & Timotheo Salofaciolo suavisset, ut nomen Dioscori sacris diptychis infereret; ad hæc perjurii reum esse affirmans, quippe qui jurasset olim Imperatori, nunquam se Alexandrinam sedem ambiturum. Petrum vero Mongum magis idoneum esse Episcopatum asserbat, utpotè gratum atque acceptum populo Alexandrinorum; ejusque opera Ecclesiam urbis Alexandrinæ ac totius Ægypti ad unitatem reduci posse. His adductus Imperator Zeno, scripsit primo litteras ad Simplicium Papam per Uranium subadvivam, quibus Joannem supra memoratum, tanquam perjurii reum, quod quidem Acacio etiam Episcopo notum esse perhibebat, sacerdotio judicabat indignum. Satius autem esse dicebat, ut ad procurandam Ecclesiarum Ægypti unitatem atque concordiam, Petrus in eam sedem restitueretur. His Imperatoris litteris acceptis, Simplicius Papa qui Joannis Apocheisarios in communionem suam recipere, ejusque ordinationem sententia sua confirmare jam paratus erat, pedem repressit, ne contra Imperatoris testimonium quidquam præproperè egisse videretur. Mox per eundem Uranium subadvivam rescripsit Imperatori: Quod quidem ad Joannis ordi-

ordinationem atinet, lectio Imperatoris testimonio suspendisse se ab ejus confirmatione; quod verò ad restitutionem atinet Petri, eum utpote hæreticum & ab hæreticis postulatam, nec posse nec debere restitui, quippe qui Apostolico iudicio damnatus, in pristino errore adhuc permaneret. Scripsit etiam Simplicius litteras ad Acacium Constantinopolitanum Episcopum, quæ etiamnum extant. Harum litterarum mentio fit in libello citationis, per Vitalem ac Misenum legatos ad Acacium directo. At Zeno cum id quod maxime cupiebat, restitutionem scilicet Petri, sibi à Simplicio denegatum videret, graviter offensus est, quemadmodum testatur Gelasius in gestis de nomine Acacii. Spreta igitur responsione Simplicii Papæ, scripsit ad Pergamium Ducem Ægypti & ad Apollonium Augustalem, ut Joannem quidem ex urbe Alexandrina expellerent, Petrum vero in Episcopali sede collocarent. Has Imperatoris litteras Amon Abbas, & qui cum illo erant Apochryfarum Petri, ex urbe regia Alexandriam detulerunt; hunc in modum eiecit Joannes, Romam ad Simplicium se contulit, ut ejus ope ac suffragio pristinam sedem recuperaret. Ac Simplicius quidem Papa eum benigne, uti par erat, excepit, & ad eum omni ope juvandum ac restituendum, promptum se ac paratum exhibuit. Verum fatali morte præreptus, totum illud negotium Successori suo perficiendum reliquit. Mortuo Simplicio Papa anno natalis Dominici 483. Cælius Felix in ejus locum substituitur. Cui mox post peracta ordinationis solennia, in celeberrimo Conventu Episcoporum totius Asiæ, Joannes Alexandrinus Episcopus libellum obtulit, varia adversus Acacium criminationis capita continens. Felix igitur ex consilio Episcoporum, legationem ad Zenonem Imperatorem mitti decernit. Electi ad id munus obeundum Vitalis ac Misenus Episcopi, cumque his Felix defensor Ecclesiæ Romanæ, perituri ab Imperatore, primò quidem ut Chalcedonense Concilium firmaretur; deinde vero ut Petrus tanquam hæreticus ex Alexandrina pelleretur Ecclesiæ; utque Acacius Romam mitteretur, libello Joannis Alexandrini responsurus, quemadmodum scribit Evagrius in libro tertio Historiæ Ecclesiasticæ. Extant hodieque epistolæ duæ Felicis Papæ ad Zenonem Augustum, quas Vitalis & Misenus Episcopi secum detulerunt, in quibus continetur id quod supra dixi. Illud autem imprimis observandum est, quod cum in supradictis litteris Felix omni studio ab Imperatore contendat, ut Petrus de Alexandrina sede exturbetur, de Joanne tamen in suum locum restituendo ne verbum quidem ullum dicit. Quod quidem prudenti consilio à Felice factum esse suspicor, ne Imperator Joannis nomine offenderetur. Invisus enim erat Zenoni Joannes, tum ob admissum perjurium ut jam dixi, tum ob amicitiam quæ ei cum Hillo intercedebat. Nam & ante Episco-

patum Joannes cum esset Oeconomus Ecclesiæ Alexandrinæ, & omnium Ecclesiarum redditus ac pecunias administraret, multa munera ad Hillum Magistrum officiorum miserat, quibus ejus gratiam ac suffragium sibi compararet. Et posteaquam Episcopatu dejectus fuisset, eundem Hillum adierat Antiochiæ, de rebus suis cum eo collocuturus, ut scribit Liberatus in Breviario. Detulerunt præterea idem Legati Sedis Apostolicæ, litteras Felicis Papæ ad Acacium, quibus eum admoneret Felix, ut memor veteris instituti, sese ab omni suspitione liberaret, & pro Chalcedonensis Concilii auctoritate firmanda modis omnibus apud Principem laboraret. Dum hæc legatio in itinere esset, Cyrillus Acœmitensium Præfectus, litteras misit ad Felicem Papam, quibus de nimia ejus tarditate conquereretur, cum interim tam gravia ac nefaria contra rectam fidem admitterentur. Scripsit itaque Felix ad Vitalem ac Misenum Episcopos, ne quidquam agerent, priusquam cum Cyrillo colloqui essent, & quid agendum esset ab eo didicissent. Alias etiam instructiones seu commonitoria ad eos misit. Alteram item Epistolam ad Zenonem Augustum, in qua tum de Chalcedonensi Concilio, tum de persecutione Catholicorum ab Hunerico in Africa excitata, eum commonebat, ut testatur Evagrius. Verum hæc posteriores Felicis ad Zenonem litteræ hodie non extant. Legati cum Abydum venissent, illic ab Imperatoris satellitibus comprehensi, & chartarum ablatis, custodiae mancipati sunt. Anastasius quidem Bibliothecarius, apud Heracleam Thraciæ oppidum eos captos esse scribit. Verum Theophanem potius sequendum esse existimo; quippe qui in hujus rei narratione certiora dixerit quam Anastasius. Conjectis in custodiam Legatis, primo quidem minatus est Imperator sese eos interfectorum, nisi Petro & Acacio communicarent. Sed cum minæ nihil proficerent, ad blanditias conversus, donis ac muneribus eos corrumpere aggressus est. Addito etiam jurejurando, tam ipse quam Acacius iisdem pollicitus est, integram causam Apostolicæ Sedi servandam esse, nec ullum inde præjudicium causæ futurum, si Legaticum Acacio ac Petro communionis societatem iniissent. Testatur id Gelasius Papa in epistola ad Episcopos Dardaniæ, haud procul ab initio ita scribens: Sed Acacius non solum desepit satisfacere postulatis, verum etiam ipsam Legationem Sedis Apostolicæ, blandimentis, præmiis perjuriisque deceptam, quibus ei cum Imperatore promissis, integram Præsulis Apostolici causam de omnibus esse servandam, Petri communionem pollutam redire perfecit. His artibus decepti Legati, cum è custodia producti essent, unà cum Acacio & Petri Apocriariis ad Ecclesiam processerunt, & Missarum solennia celebrarunt, reclamantibus licet Orthodoxis, & prævaricationem hanc esse ac perditionem rectæ fidei, semel

semel, iterum ac tertio contestantibus. Primum quidem protestationis libellum funiculo adhamum circumligantes, uni ex Legatis suspenderunt; secundum vero in codicem immerferunt; tertium olerum cophino inferentes, ad Legatos miserunt, ut scribit Theophanes in Chronico. Cujus verba ex versione Anastasii Bibliothecarii ita sunt corrigenda: *διότι τῶν ἐπιπέλων ἐπιπέλων*. His ita gestis, Legari sedis Apostolicæ opperti ignominia ac dedecore revertuntur; cum non solum ea ad quæ agenda missi fuerant, non egissent: sed cum Petro, ad quem expellendum directi erant, inita communione polluti essent. Porro Zenonis & Acacii litteras, quas illi ad Felicem Papam rescripserant, Romam redeuntes secum detulerunt, plenas contumeliarum in Joannem: Petri vero laudibus ac præconiis refertas. Epistolæ quidem Zenonis Augusti partem refert Evagrius in libro 3. De Acacii autem epistola Felix Papa, & Synodus Romana, & Gelasius in gestis de nomine Acacii passim loquuntur. Post discessum Legatorum ex urbe Constantinopoli, Felix defensor Ecclesiæ Romanæ, quam Felix ex Latere suo Legatum miserat, cum Vitalis atque Misenus ex sacerdotali collegio delecti fuissent, ut testatur Felix in libello ad Zenonem Augustum, cogente morbi necessitate tardius subsecutus, ita contumeliosè exceptus est ab Acacio, ut nec eum in conspectum suum admittere sustinuerit, ut testatur Felix in sententia damnationis Acacii. Addit Liberatus Felicem præterea detrusum esse in custodiam, & chartas ejus ablatas: ideo scilicet quod Acacio ac Petro, sicut Vitalis ac Misenus fecerant, communicare noluisse. Præterea Legati Romam reverti essent, fama adventum eorum præveniens, prævaricationem eorum ubique divulgaverat. Sed & Monachi Accemitenfes, quorum dux erat Symeones, veloci cursu prægressi, Felicem Papam de cunctis quæ acta erant Constantinopoli, certiores fecerant. Tandem igitur ingressis in urbem Legatis, Felix Papa Synodum sexaginta septem Episcoporum collegit in Basilica beati Petri. Illic Vitalis ac Misenus cum legationis sibi mandata rationem reddere juberentur, ad vanas excusationes conversi, vim sibi factam, seque hostili more captos, & in carcerem detrufos chartis omnibus sibi ablati, conquesti sunt. Fraudibus denique ac fallaciis circumventos, se nescientes Petro Alexandrino communicasse dixerunt. Quæ cum dicerent, inductus in judicium Symeones Monachus, convicit eos mendacii. Eo enim tempore quo ad celebranda Missarum solennia una cum Acacio processerunt, Apocritarios Petri simul adiuisse & nomen Petri, quod antea non nisi tacite & occulte in Ecclesiasticis tabulis legabatur, ipsis tunc presentibus, palam inter Altaria recitatum esse docuit. Præterea Legatos nunquam sermonem conferre voluisse cum Orthodoxis qui eos adibant Constantinopoli, nec litteras Felicis Papæ reddendas iis curasse ad quos fuerant scriptæ. Quin etiam Silvanus

A Presbyter, qui una cum Legatis versatus erat Constantinopoli, cuncta quæ à Symeone dicta erant, verissima esse, testimonio suo confirmavit. Quibus compertis, Felix Papa primò quidem Vitalem ac Misenum Episcopos Sacerdotio simul & Communione privavit. Petrum deinde Alexandrinum, & Acacium Constantinopolitanum à sacerdotali collegio, & ab Ecclesiastica Communione pronuntiavit alienos. Hæc est prima damnatio Acacii in Synodo Romana, quæ collecta est anno Christi 484. die 5. Cal. Augusti, Theodorico & Venantio Coss. ut colligitur ex sententia depositionis, quam Felix Papa ad Acacium misit. Hujus autem Synodi Romane unicum hodie superest fragmentum, quod refert Evagrius in cap. 21. libri 3. pars scilicet sententiæ ab universa Synodo prolatae in Petrum & Acacium. Quanquam in supradicto Evagrii loco Acacius dilerte non dicitur fuisse depositus. Nempe Evagrius priorem duntaxat partem sententiæ Synodalis referre satis habuit; Posteriori vero partem in qua depositus & excommunicatus erat Acacius, de industria prætermisit: sive quod id ipsum jam antea retulerat, in cap. scilicet 18. ejusdem libri: sive quod honori sedis Constantinopolitane consuleretur se existimavit, si id reticeret, quod Constantinopolitanos Antistites molesto animo ferre non ignorabat.

Caput III.

De secunda damnatione Acacii.

POST damnationis sententiam, omnium Episcoporum, qui tunc aderant ore in Acacium prolata, Felix Papa aliquantisper subsistit, nec eam protinus ad Acacium mittendam putavit; expectans videlicet num Acacius resipisceret, & mutato proposito sese ab hæreticorum communionem revocaret. Verum Acacius, tantum abest ut priora delicta correxerit, quin potius ex Principis favore ac patrocinio fiduciam sumens, graviora adhuc adiecit. Quippe Calendione Orthodoxo Episcopo è sede sua dejecto, quem ipse Episcopum ordinaverat, Petrum Fullonem, & à sede Apostolica, & ab ipso antea damnatum in Antiochenam Ecclesiam immisit. Ex quo factum est, ut Eutychanis hæreticis aditus panderetur. Pulsis enim Catholicis Sacerdotibus, in eorum locum subrogati sunt hæretici, ut testatur Gelasius, tum in Epistola quam scripsit ad Episcopos Dardaniæ, tum in ea quam scripsit ad Episcopos Orientales. Quod si quis Episcoporum Orientis, qui tunc jussu Zenonis depositi sunt, nomina scire desiderat, hæc sunt: Nestor Tharcentis, Cyrus Hierapolitanus, Joannes Cyrenensis, Romanus Chalcedis, Eusebius Samosatensis, Julianus Mopsuestenus, Paulus Constantinae, Manes Hemeriae, Andreas Theodosiopolis Episcopi; quos Imperator Zeno ob